

Vergaderjaar 2010–2011

32 611

EU-mededeling: Prioriteiten voor energie-infrastructuurprojecten voor 2020 en verder COM(2010)677

A

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 18 maart 2011

De vaste commissie voor Economische Zaken¹ heeft op 26 januari 2011 een brief gestuurd aan de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie inzake

de mededeling van de Europese Commissie «Prioriteiten voor energie-infrastructuurprojecten voor 2020 en verder – Een blauwdruk voor een Europees geïntegreerd energienetwerk», COM(2010)677^{2, 3}.

De minister heeft op 17 maart 2011 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Warmolt de Boer

¹ Samenstelling:

Schuurman (CU), Van den Berg (SGP), Meindertsma (PvdA), Broekers-Knol (VVD), Doek (CDA), Terpstra (CDA), Essers (CDA), Kneppers-Heynert (VVD) voorzitter, Van Driel (PvdA), Sylvester (PvdA), Kox (SP), Engels (D66), Franken (CDA), Hamel (PvdA), Asscher (VVD), Willems (CDA), Reuten (SP) vicevoorzitter, Hofstra (VVD), Laurier (GL), Koffeman (PvdD), Böhler (GL), Kuiper (CU), Elzinga (SP), Vliegenthart (SP), en Yildirim (Fractie-Yildirim).

² Zie dossier E100072 op

www.europapoort.nl.

³ Bij dit verslag is COM(2010)677 ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke Ondersteuning.

BRIEF AAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Den Haag, 26 januari 2011

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken hebben met belangstelling kennisgenomen van de mededeling van de Europese Commissie betreffende Prioriteiten voor energieinfrastructuurprojecten voor 2020 en verder – Een blauwdruk voor een Europees geïntegreerd energienetwerk¹. De Eerste Kamer heeft deze mededeling geselecteerd als prioritair dossier wat betekent dat de leden van de commissie dit dossier met bijzondere aandacht volgen. Ook hebben deze leden kennisgenomen van het standpunt van de regering met betrekking tot deze mededeling². Naar aanleiding van genoemde mededeling en het standpunt van de regering, hebben de leden van de commissie enkele vragen aan de regering.

De leden van de commissie constateren dat in genoemde Commissiemededeling wordt gesproken over een Europese infrastructuur voor transport van CO₂. Deze leden constateren dat er een groot risico kan liggen in het transport. Is het de bedoeling dat CO₂ door heel Europa getransporteerd wordt? Wat is het oordeel van de regering hierover, met name ten aanzien van het veiligheidsaspect?

Voorts vragen de leden van de commissie of die verbeterde integratie van het energienetwerk in Europa ook gevolgen heeft voor de hoeveelheid CO₂ die moet worden opgeslagen. Hoewel deze verbetering op zich een goede zaak is, rijst de vraag of deze ook niet «uitlokt» dat er meer centrales in ons land gebouwd gaan worden met als consequentie extra productie van CO₂ dat vervolgens weer moet worden opgeslagen. Wat is hierover het oordeel van de regering?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken zien de beantwoording door de regering met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,
E. M. Kneppers-Heynert

¹ Dossiernummer E100072 op
www.europapoort.nl

² Kamerstukken II 2010/11, 22 112, nr. 1102.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 maart 2011

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken van de Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben mij per brief gevraagd naar het oordeel van de regering over een aantal aspecten inzake de mededeling van de Europese Commissie betreffende de prioriteiten voor energie-infrastructuurprojecten voor 2020 en verder («Een blauwdruk voor een Europees geïntegreerd energienetwerk», COM(2010)677). De brief werd mij toegezonden op 25 januari 2011 onder het kenmerk 147674U. Met deze brief kom ik tegemoet aan dit verzoek.

De leden van de commissie constateren dat er een groot risico kan liggen in het transport van CO₂ en vragen in dit kader of het de bedoeling is dat CO₂ door heel Europa getransporteerd wordt en wat het oordeel van de regering hierover is, met name ten aanzien van het veiligheidsaspect?

Zoals in de mededeling wordt aangegeven, kan de aanleg van grensoverschrijdende Europese infrastructuur nodig zijn aangezien de potentiële CO₂-opslaglocaties niet gelijkelijk over Europa zijn verspreid en sommige lidstaten slechts over een beperkt opslagpotentieel beschikken. Op Europees terrein is hiertoe bijvoorbeeld een Europees industrieel initiatief opgezet voor koolstofafvang en -opslag in het kader van het SET-Plan. Ook zal regionale samenwerking worden ondersteund om de ontwikkeling van focuspunten voor toekomstige Europese infrastructuur te bevorderen. Hierbij dient te worden benadrukt dat bij elk initiatief altijd de veiligheidsrisico's zullen worden getoetst. Voor de Nederlandse situatie zal ten aanzien van de veiligheidsnormen voor CO₂-transportinfrastructuur het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen van toepassing worden verklaard. In algemene zin vindt er ook onderzoek plaats naar veiligheidsaspecten van CO₂-transport. In Nederland onder meer in het kader van het meerjaren onderzoeksprogramma CATO2 (CATO = CO₂ Afvang Transport en Opslag).

De leden van de commissie vragen voorts of die verbeterde integratie van het energienetwerk in Europa ook gevolgen heeft voor de hoeveelheid CO₂ die moet worden opgeslagen. Voorts vragen deze leden een oordeel van de regering over de mogelijkheid dat als gevolg van deze integratie er meer centrales in ons land gebouwd gaan worden met als consequentie extra productie van CO₂, dat vervolgens weer moet worden opgeslagen.

Een belangrijk instrument van het Europese klimaatbeleid sinds 2005 is het systeem voor emissiehandel. Dit systeem is ontwikkeld om de CO₂-reductiedoelstelling van de Europese Unie en haar lidstaten op een kosteneffectieve wijze te behalen. Bedrijven die onder het systeem vallen zijn verplicht voor elke ton CO₂ die zij uitstoten een emissierecht in te leveren. Bedrijven die energie opwekken middels duurzame bronnen of kernenergie, of de CO₂-uitstoot onder de grond opslaan, hoeven geen CO₂-rechten in te leveren.

In het systeem zijn de emissierechten verhandelbaar. Bedrijven hebben de keuze om zelf de eigen emissies terug te brengen of de emissierechten aan te kopen. Op deze manier zorgt het handelssysteem ervoor dat de CO₂-uitstoot in de Europese energie en industrie sector per saldo onder het voor 2020 afgesproken plafond blijft. Het instrument verplicht

bedrijven dus niet om de CO₂ op te slaan. Bedrijven zullen deze techniek alleen toepassen indien dit voor hen de meest kosteneffectieve optie is.

Een verbeterde integratie van het energienetwerk in Europa heeft geen gevolgen voor de hoeveelheid CO₂ die moet worden opgeslagen. Het emissiehandelssysteem verplicht immers niet tot CO₂-opslag, maar geeft een prikkel om de CO₂-reductie op een zo kosteneffectieve wijze te behalen. Een verbeterde integratie van het energienetwerk zal naar verwachting juist leiden tot een efficiëntere energieproductie in Europa. Het spoort aan de energie op te wekken daar waar deze het meest kosteneffectief is, waarbij vraag en aanbod beter op elkaar worden afgestemd (zonne-energie in Zuid-Europa en windenergie in windrijke gebieden, etc.).

Voor het emissiehandelssysteem zelf maakt het niet uit waar de energie-opwekking plaatsvindt, zolang de gezamenlijke emissies maar onder het plafond blijven. Dat betekent dat als een bedrijf in het ene land investeert in energiecentrales met een hogere CO₂-uitstoot, het bedrijf extra emissierechten moet inkopen, waardoor elders minder centrales worden gebouwd. Met emissiehandel is er geen noodzaak voor nationale overheden om voor de energie en industriesector die onder dit systeem vallen extra CO₂-beleid te voeren.

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M. J. M. Verhagen